

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Αθήνα, 28-9-2022
Αριθ. Πρωτ.: 11753

Ταχυδρομική Δ/νση: Av. Τσόχα 36
115 21 Αθήνα
Ιστοσελίδα: www.iep.edu.gr
E-mail: proedros@iep.edu.gr
Τηλ.: 213 1335 122-123

Προς:
Τον Πρόεδρο του ΔΣ
του Οργανισμού Ανοιχτών
Τεχνολογιών ΕΕΛΛΑΚ,
Καθηγητή Ιωάννη Σταμέλο

admin@eellak.gr

Υπόψη κ. Μαριαλένας Μπελίτση

marialena@eellak.gr

Θέμα: Απάντηση σε επιστολή του κ. Ιωάννη Σταμέλου, Καθηγητή και Προέδρου του ΔΣ του Οργανισμού Ανοιχτών Τεχνολογιών ΕΕΛΛΑΚ με προτάσεις σχετικά με τον Διαγωνισμό «Μετασχηματισμός των συμβατικών Προγραμμάτων Σπουδών και του εκπαιδευτικού περιεχομένου σε υλικό ανοιχτού κώδικα, το οποίο θα είναι διαδραστικό, ενταγμένο σε ψηφιακά περιβάλλοντα, προσβάσιμο σε όλους, με δυνατότητες τεχνητής νοημοσύνης, δυναμικής ενημέρωσης και θα περιλαμβάνει συνέργειες με τις κοινότητες των εκπαιδευτικών».

Σχετ.: Η υπ' αρ. πρωτ. 530/ΙΣ/31-8-2022 επιστολή (ΑΠ ΙΕΠ: 10747/01-9-2022) του Καθηγητή και Προέδρου του ΔΣ του Οργανισμού Ανοιχτών Τεχνολογιών ΕΕΛΛΑΚ

Αξιότιμε κ. Σταμέλο,

Εκτιμούμε ιδιαίτερα το ενδιαφέρον σας και τις προτάσεις σας για τον με αρ. πρωτ. 10324/05-08-2022 (ΑΔΑΜ: 22PROC011065842) Διαγωνισμό: «Μετασχηματισμός των συμβατικών Προγραμμάτων Σπουδών και του εκπαιδευτικού περιεχομένου σε υλικό ανοιχτού κώδικα, το οποίο θα είναι διαδραστικό, ενταγμένο σε ψηφιακά περιβάλλοντα, προσβάσιμο σε όλους, με δυνατότητες τεχνητής νοημοσύνης, δυναμικής ενημέρωσης και θα περιλαμβάνει συνέργειες με τις κοινότητες των εκπαιδευτικών».

Επισημαίνω εξ αρχής την αυστηρή προσήλωση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής στις πολιτικές ανοικτότητας, καθώς και στην αξιοποίηση εργαλείων και υπηρεσιών ανοικτού λογισμικού. Με την έννοια αυτή η αλληλογραφία μας συνιστά επικύρωση της κοινής μας στόχευσης και προσπάθειας για διεύρυνση και εμπάθυνση των συγκεκριμένων πολιτικών, καθώς και στην πλαisiώση των ενεργών κοινοτήτων επιστημόνων, ερευνητών και εκπαιδευτικών.

Αναφορικά με τα σημεία που θίγετε στην επιστολή σας:

Α. Οι προδιαγραφές του υποσυστήματος της Νέας Ψηφιακής Εκπαιδευτικής Πλατφόρμας (ΝΨΕΠΛ) που περιγράφονται στο τεύχος του διαγωνισμού, περιλαμβάνουν το σύνολο των λειτουργιών που προτείνετε, οι οποίες προσαρμόστηκαν ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος και τις τρέχουσες εξελίξεις. Σκοπός μας ήταν εξ αρχής η δημιουργία των βέλτιστων συστημάτων για την εκπαιδευτική κοινότητα.

Βασική μέριμνα του ΙΕΠ και των στελεχών που εργάστηκαν εντατικά στην συγκέντρωση των απαιτήσεων και τη συγγραφή του τεύχους, ήταν εξ αρχής η βιωσιμότητα του έργου σε βάθος χρόνου, χωρίς να δεσμεύεται ο οργανισμός από οποιονδήποτε ανάδοχο μετά το πέρας της περιόδου υποστήριξης. Η μέριμνα αυτή διαπιστώνεται σε πολλά σημεία του τεύχους της σχετικής διακήρυξης. Σημειώνω ενδεικτικά ορισμένα σημεία:

(α) Έχει προδιαγραφεί το παραδοτέο Π7.6: Μελέτη διασφάλισης βιωσιμότητας των ανοιχτών εκπαιδευτικών πόρων (OERs) και εργαλείων, την οποία (μελέτη) ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση να υποβάλει στο πλαίσιο της σύμβασής του.

(β) Όλα τα πληροφοριακά συστήματα που προκηρύσσονται έχουν ρητή απαίτηση στην περιγραφή τους και στους πίνακες συμμόρφωσης να αναπτύσσονται με λογισμικό ανοικτού κώδικα με Γενική Άδεια Δημόσιας Χρήσης GNU (GNU General Public License), με ανοικτό API που θα επιτρέπει την εύκολη προσθήκη νέων λειτουργιών βάσει των εξελισσόμενων αναγκών διατηρώντας χαμηλά το κόστος συντήρησης.

(γ) Υπάρχει ρητή απαίτηση όλα τα OERs να παραδοθούν σε μορφή πηγαίων αρχείων. Τα αρχεία θα πρέπει να περιλαμβάνουν το εργαλείο συγγραφής, τις εικόνες, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που χρησιμοποιήθηκε ελεύθερα δικαιωμάτων. Όλα τα πηγαία αρχεία για τα OERs που θα αναπτυχθούν στο έργο θα αποτελούν ιδιοκτησία του ΙΕΠ και μέσω του ΙΕΠ θα είναι προσβάσιμα και αξιοποιήσιμα από το σύνολο της εκπαιδευτικής (και όχι μόνο) κοινότητας. Στο τεύχος διακήρυξης επισημαίνεται ότι: «Για όλα τα OERs και για λόγους συνέχισης του έργου, πρέπει να παραδοθούν ανοικτά (όχι κλειδωμένα με οποιονδήποτε τρόπο) όλα τα πηγαία αρχεία από τα λογισμικά που χρησιμοποίησε για την ανάπτυξη των OERs (όπου χρησιμοποιηθούν εξωτερικά εργαλεία – πχ παραγωγής SCORM). Τα αρχεία περιλαμβάνουν το εργαλείο συγγραφής, εικόνες

και ότι άλλο χρησιμοποιήθηκε. Όλα τα πηγαία αρχεία για τα OERs που θα αναπτυχθούν στο έργο θα αποτελούν ιδιοκτησία του φορέα.»

(δ) Στο τεύχος διακήρυξης το παραδοτέο Π8.3 αναφέρεται στην οριστική παράδοση από τον ανάδοχο του επικαιροποιημένου πηγαίου κώδικα με υλικό τεκμηρίωσης και διάθεση άδειας για χρήση από το φορέα λειτουργίας ως εξής: «Πηγαίος Κώδικας και Schemas (database, XML, JSON, κτλ.) για όλα τα Υποσυστήματα και επιμέρους εφαρμογές λογισμικού (εργαλεία λογισμικού) που θα παραδοθούν υλοποιηθούν ή / και προσαρμοστούν στο πλαίσιο του Έργου, καθώς και αρχεία παραμετροποίησης, και scripts αρχικοποίησης του Συστήματος. Το σύνολο του πηγαίου κώδικα που θα παραχθεί και θα παραληφθεί ως παραδοτέο στο πλαίσιο του έργου θα συνοδεύεται από αναλυτική τεκμηρίωση, system manuals, εγχειρίδια διαχείρισης και θα διατίθεται με άδεια που θα επιτρέπει την περαιτέρω χρήση του από το Φορέα Λειτουργίας.»

(ε) Στο Πρότυπο Σύμβασης υπάρχει επίσης η πρόβλεψη ότι «Όλα τα αποτελέσματα - μελέτες, στοιχεία και κάθε άλλο έγγραφο ή αρχείο σχετικό με το Έργο, ο πηγαίος κώδικας (source code) και οι βάσεις δεδομένων, όπου επιτρέπεται και δεν αποτελεί απλώς παραχώρηση άδειας χρήσης, καθώς και όλα τα υπόλοιπα παραδοτέα που θα αποκτηθούν ή θα αναπτυχθούν από τον Ανάδοχο με δαπάνες του Έργου, θα αποτελούν αποκλειστική ιδιοκτησία της Αναθέτουσας Αρχής που μπορεί να τα διαχειρίζεται και να τα εκμεταλλεύεται (όχι εμπορικά), εκτός και αν ήδη προϋπάρχουν σχετικά πνευματικά δικαιώματα.»

Με βάση τα παραπάνω ασφαλώς και δεν αποκλείονται οι «εξαιρετικά δημοφιλείς Ψηφιακές Εκπαιδευτικές Πλατφόρμες ανοιχτού λογισμικού» που αναφέρετε στην επιστολή σας (ή και άλλες που υπάρχουν) και οι οποίες μπορούν, με τις κατάλληλες παραμετροποιήσεις από την τεχνική ομάδα του αναδόχου, να καλύψουν τις λειτουργικές απαιτήσεις του έργου. Αντιθέτως μάλιστα, η χρήση εγνωσμένης αξίας λογισμικών συνίσταται, καθώς η εκπαιδευτική κοινότητα είναι ήδη εξοικειωμένη με πολλά από αυτά τα συστήματα.

Β. Στο παρόν έργο δεν απαιτούνται υπηρεσίες μετάπτωσης από άλλα συστήματα. Το ΙΕΠ επιθυμεί να εξετάσει τις επιλογές του μελλοντικά για την σωστή αξιοποίηση των συστημάτων που αναφέρετε λόγω και των υφιστάμενων συμβάσεων με τους οργανισμούς που τα υποστηρίζουν.

Γ. Η έμφαση στην ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών κοινοτήτων αναφέρεται (ενδεικτικά) στην παράγραφο 1.2 Περιγραφή Φυσικού Αντικειμένου της Σύμβασης, ενώ ταυτόχρονα είναι εμφανής από τις λειτουργικές απαιτήσεις των υποσυστημάτων η ανάγκη διαλειτουργικότητας αυτών ως ένα ενοποιημένο σύστημα, το οποίο η εκπαιδευτική κοινότητα θα τροφοδοτεί συνεχώς και θα εξελίσσει. Εφόσον υπάρχουν συγκεκριμένες προτάσεις τις οποίες θα θέλατε να λάβουμε υπόψη μας αναμένουμε την αποστολή τους.

Δ. Σχετικά με την άδεια χρήσης, η άδεια GNU (GNU General Public License) επιτρέπει την εύκολη προσθήκη νέων λειτουργιών βάση των εξελισσόμενων εκπαιδευτικών αναγκών, εκμεταλλευόμενοι διαθέσιμες επιλογές από την κοινότητα και θα διατηρεί χαμηλού κόστους συντήρηση. Αυτό γιατί η Γενική Άδεια Δημόσιας Χρήσης GNU δίνει πλήρως τη δυνατότητα της ελευθερίας διανομής και τροποποίησης του ελεύθερου λογισμικού και εξασφαλίζει ότι το λογισμικό είναι ελεύθερο για όλους τους χρήστες του. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη την επιστολή σας, στο επικαιροποιημένο τεύχος διακήρυξης προστέθηκε η αναφορά ότι το σύνολο του κώδικα θα παραδοθεί στον Φορέα απαλλαγμένο από δικαιώματα ώστε να μπορεί ο Φορέας να προβεί σε επέκταση/τροποποίηση/εμπλουτισμό του.

Με εκτίμηση για το έργο του Οργανισμού Ανοικτών Τεχνολογιών

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ